

Uppsala kommun
Rektorn vid Bälinge skola
dennis.holm@uppsala.se

Beslut för grundskola och fritidshem

efter tillsyn i Bälinge skola
i Uppsala kommun

Tillsyn i Bälinge skola

Skolinspektionen genomför tillsyn i Uppsala kommun under 2013. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Bälinge skola besöktes av Skolinspektionen den 4 juni och 5 juni 2013.

Fakta om skolan

Bälinge skola omfattar verksamheterna förskoleklass, årskurserna 1-6 samt ett fritidshem. Skolan är belägen 12 km norr om Uppsalas stadskärna. På skolan går det 470 elever.

Undervisningen bedrivs i flera byggnader som inramar en skolgård med många möjligheter till lek och fysisk aktivitet. I direkt anslutning till skolområdet finns ett kommunalt bibliotek som skolan samarbetar med utifrån en gemensamt utarbetad plan. Biblioteket är öppet alla skoldagar.

Lärarna är indelade i tre arbetslag – det röda, blå och gröna, därtill kommer övningslärare. Vid skolan finns vidare ett trygghetsteam, som består av sju personer varav sex är lärare. Teamet har utvecklat en metod för att förebygga och motverka kränkande behandling av elever.

Skolan leds av en rektor och en biträdande rektor.

Kunskapsresultat

Av rektorns verksamhetsredogörelse framgår att 95 procent av eleverna nådde de nationella målen i svenska för årskurs 3 år 2012. I matematik nådde 92 procent målen. Skolans elever ligger därmed över riksgenomsnittet vilket var 71,6 procent i matematik och 73,8 procent i svenska. Den relativt höga måluppfyllelsen bekräftas även av de nationella ämnesproven 2011/12 där eleverna i årskurs 3 vid Bälinge skola har högre resultat än riksgenomsnittet i sex av sju delprov i matematik. I svenska har eleverna i Bälinge högre resultat än riksgenomsnittet i sju av de åtta delproven.

Enligt rektorns uppgifter gällande årskurs 6 år 2012, nådde 87 procent målen i matematik och 90 procent i svenska. I ämnet engelska nådde 88 procent av eleverna de nationella målen i engelska. I de nationella ämnesproven för årskurs 6 läsåret 2012/13 hade skolan en högre andel elever som nådde kravnivån i elva av tolv delprov jämfört med genomsnittet för riket.

Tillsynen visar inget annat än att fritidshemmet i huvudsak arbetar utifrån de övergripande mål som riktas mot verksamheten och som anges i läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11).

Helhetsbedömning

Skolinspektionens samlade bedömning är att det i verksamheten vid Bälinge skola finns områden som måste förbättras.

I flera av skolans klasser råder inte trygghet och studiero.

Det finns även brister i skolan plan mot kränkande behandling och skolan saknar fungerande rutiner för det systematiska kvalitetsarbetet.

Skolan förfogar över ändamålsenliga lokaler som tillsammans med skolmiljön i övrigt skapar goda förutsättningar till inhämtning av kunskaper och färdigheter. Därutöver erbjuder fritidshemmet tillfällen till lek och rekreation och arbetet där bedöms utgå ifrån de övergripande mål som gäller för verksamheten och som anges i läroplanen.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på de brister som huvudmannen måste åtgärda för att förbättra elevernas måluppfyllelse och uppfylla författningarnas krav.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Uppsala kommun att vidta nedanstående åtgärd/åtgärder för att avhjälpa påtalade brist/brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 10 oktober 2013 redovisas för Skolinspektionen.

Trygghet, studiero och en god miljö

Bedömning

Uppsala kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet, studiero och en god miljö.

- Se till att rektorer och lärare vidtar de omedelbara eller tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero eller för att komma till rätta med en elevs ordningsstörande beteende.
- Se till att det för varje verksamhet finns en plan mot kränkande behandling som anger vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp.

Vidare ska en redogörelse lämnas för hur föregående års planerade åtgärder har genomförts.

Motivering

Åtgärder för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero

Av skollagen framgår att rektorn eller en lärare ska vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero eller för att komma till rätta med en elevs ordningsstörande uppträdande.

Vid Bälinge skola får inte alla elever möjlighet till lugn och ro under sin skoldag. I elevintervjuerna framkommer att ljudnivån är hög i vissa klasser och att elevernas möjligheter att utan att störas få arbeta individuellt eller tillsammans ofta avbryts av olika incidenter. I intervjuer med elever, lärare och skolläda framkommer att det är stökigt på lektionerna, speciellt när vikarier sätts in. Eleverna klagar på att många kamrater är högljudda, pratar rakt ut i klassrummen och struntar i trivselreglerna. Av intervjuer med elever, lärare och rektor, i brev från föräldrar och i föräldraenkäter framgår att situationen i vissa klasser är otillfredsställande eftersom eleverna inte får lugn och ro i klassrummet. Bland annat instämmer 49 procent av föräldrarna helt eller delvis i att deras barn har svårt att arbeta i klassrummet för att det är så hög ljudnivå.

Plan mot kränkande behandling

Av skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever och att varje verksamhet årligen ska upprätta en plan för hur detta arbete ska bedrivas. Planen ska ange vilka åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Av skollagen framgår också att det för varje verksamhet ska finnas en plan mot kränkande behandling som anger vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp. Vidare ska en redogörelse lämnas för hur föregående års planerade åtgärder har genomförts.

Bälinge skola har en nyupprättad plan mot kränkande behandling antagen i januari 2013 som gäller i nio månader. En plan för framtida uppföljning och utvärdering finns. Planen innehåller dock ingen för uppföljning av föregående års planerade åtgärder. Det finns heller ingen särskild plan som specifikt berör verksamheten vid fritidshemmet. Det finns således inte någon redogörelse för vilka åtgärder som ska vidtas för att förebygga kränkande behandling vid fritidshemmet.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i arbetet med trygghet och studiero samt planeringen mot kränkande behandling vid Bälinge skola och fritidshemsverksamhet. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

5 kap. 3, 6 §§, 6 kap. 6, 8 §§ skollagen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen**Bedömning**

Uppsala kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Säkerställa att rektorn tar ansvar för att ett systematiskt kvalitetsarbete bedrivs och är dokumenterat.

Motivering

Av skollagen framgår att det på varje skola ska bedrivas ett systematiskt kvalitetsarbete som består av planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Kvalitetsarbetet ska under rektors ledning genomföras i medverkan av lärare, övrig personal och elever samt vara dokumenterat. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att uppfylla de nationella målen som finns för utbildningen i skollagen och i andra författningar.

Kvalitetsarbetet vid Bälinge skola har inte utmynnat i några övergripande och sammanställda dokument som sammanfattar resultaten av elevernas kunskapsinhämtande och medger analys av hur elevernas resultat förändrats över tid. Därmed saknas väsentliga instrumenten för utvärdering och analys elevernas kunskapsutveckling och skolans arbete mot att inrikta arbetet mot de nationella målen. Rektorn medger att han inte kunnat fördjupa sig i de skolövergripande resultaten och inte heller i hur resultaten i de nationella proven relaterar till övrig utvärdering och betygssättning.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i skolans systematiska kvalitetsarbete. Arbetet brister även vad gäller dokumentation. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

4 kap. 4,5 §§ första stycket skollagen

På Skolinspektionens vägnar

Maria Caryll
Enhetschef

Erica Sahlin
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.